

Short Communication

Effects of health education on oral health through role playing and painting on awareness and function of children

F Zarei*

*Academic member of Health Faculty, Qazvin University of Medical Sciences, Qazvin, Iran

***Abstract**

Statistical surveys indicate that the rate of dental decay among primary school goes in Qazvin province is about 82.2% for permanent teeth and 83.3% for milk teeth. This was a semi-experimental interventional study to improve the knowledge and practice of 80 children (31 boys and 49 girls) aged 9-11 years. Educational planning was delivered through indirect new methods of education including role playing and painting. Data were collected before and after intervention by a fixed questioner and further analyzed by means of two statistical tests including t-test and chi-square test. The results of this study was indicative of a significant difference between the knowledge and practice of children before and after the intervention ($p < 0.05$).

Keywords: Oral Health Education, Role-playing, Painting, Knowledge, Practice

Corresponding address: School of public health, Qazvin University of Medical Sciences, Bahonar Blvd., Qazvin, Iran

Email: fatemeh42000@yahoo.com

Tell: +98 281 3338043

Received: 2008/10/07

Accepted: 2009/05/27

گزارش کوتاه

تأثیر آموزش بهداشت دهان و دندان از طریق ایفای نقش و نقاشی بر آگاهی و عملکرد کودکان

فاطمه زارعی*

*مربی و عضو هیأت علمی دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی قزوین

Email: fatemeh42000@yahoo.com

آدرس مکاتبه: قزوین، دانشگاه علوم پزشکی قزوین دانشکده بهداشت، واحد ارتقاء سلامت، تلفن ۰۲۸۱-۳۳۳۸۰۴۳

تاریخ دریافت: ۸۷/۷/۱۶ تاریخ پذیرش: ۸۸/۳/۶

*چکیده

دانش آموزان مقطع ابتدایی استان قزوین ۸۲/۲٪ دندان دایمی و ۸۳/۳٪ دندان شیری پوسیده دارند. این مطالعه مداخله‌ای با هدف تعیین تأثیر آموزش بهداشت دهان و دندان از طریق ایفای نقش و نقاشی بر آگاهی و عملکرد ۸۰ کودک ۹ تا ۱۱ ساله (۳۱ پسر و ۴۹ دختر) عضو کانون پرورشی فکری استان قزوین انجام شد. بعد از انجام مداخله آموزشی، اختلاف معنی‌داری در میزان نمره آگاهی دانش آموزان ایجاد شد ($P < 0.05$).

کلیدواژه‌ها: بهداشت دهان و دندان، آموزش بهداشت، ایفای نقش، نقاشی، آگاهی، عملکرد

*مقدمه:

نگرش لیکرت نمره دهی شدند. شیوه آموزش به طور غیر مستقیم شامل نقاشی و ایفای نقش بود از کودکان خواسته شد تا قبل از آموزش اطلاعات بهداشتی خود را در زمینه دهان و دندان نقاشی کنند، سپس نحوه صحیح مسواک زدن را به صورت ایفای نقش اجرا نمایند. داده‌ها با استفاده از آزمون آماری تی و مجذور کای تحلیل شدند.

*یافته‌ها:

میانگین نمره آگاهی و عملکرد کودکان نسبت به بهداشت دهان و دندان پس از مداخله آموزشی افزایش داشت (جدول شماره ۱).

جدول ۱- مقایسه آگاهی و عملکرد کودکان مورد مطالعه قبل و پس از مداخله آموزشی

متغیر	زمان بررسی	میانگین نمره	آماره t	سطح معنی‌داری
آگاهی	قبل از مداخله	۷/۰۱±۰/۹۶	-۹/۷۴۷	۰/۰۰
	بعد از مداخله	۹/۱۰±۰/۳۰		
عملکرد	قبل از مداخله	۷۱/۶۵±۹/۴۹	-۲/۳۸۱	۰/۰۲۸
	بعد از مداخله	۷۳/۱۰±۸/۲۲		

پوسیدگی دندان یکی از شایع‌ترین بیماری‌های عفونی است که در بین اقشار جامعه با هر نژاد، جنس، سن و رده اجتماعی مشاهده می‌شود.^(۱) وضعیت پوسیدگی دندان در دانش‌آموزان مقطع ابتدایی استان قزوین به صورت پوسیدگی در ۸۲/۸ درصد دندان‌های دایمی و ۸۳/۳ درصد دندان‌های شیری گزارش شده است.^(۲،۳) به نظر می‌رسد آموزش بهداشت منطبق بر شیوه‌های جدید یادگیری در محیطی به دور از تنش و مبتنی بر نشاط کودکان، راهی کوتاه در رسیدن به هدف ارتقای سلامت دهان و دندان کودکان است.^(۴) لذا، مطالعه حاضر با هدف تعیین تأثیر آموزش بهداشت دهان و دندان از طریق ایفای نقش و نقاشی بر آگاهی و عملکرد کودکان انجام شد.

*مواد و روش‌ها:

این مطالعه مداخله‌ای در سال ۱۳۸۴ بر روی ۸۰ کودک ۹ تا ۱۱ ساله (۳۱ پسر و ۴۹ دختر) عضو کانون پرورشی فکری استان قزوین انجام شد. اطلاعات از طریق پرسش‌نامه ثابت در دو مرحله قبل و بعد از مداخله آموزشی جمع‌آوری بر اساس شاخص ۵ گزینه‌ای ارزیابی

میزان آگاهی کودکان را به دنبال داشت. بنابراین، نقش ابعاد فرهنگی- اجتماعی مثل سطح سواد والدین در ارتقای سلامت غیر قابل انکار است. از طرفی این پژوهش مادر را به عنوان مشوق اصلی در حفظ بهداشت دهان و دندان کودکان معرفی می‌کند و این خود تأکیدی بر نقش کلیدی و اثرگذار مادران در شکل‌دهی و ارتقای سلامت کودکان است. بر اساس نتایج مطالعه حاضر، اثر مثبت روش‌های غیرمستقیم آموزش بهداشت همانند ایفای نقش و نقاشی در محیطی شاد و کودکانه و به دور از هرگونه تنش ناشی از شیوه‌های سنتی و رسمی، دستیابی به هدف را هموار می‌کند.

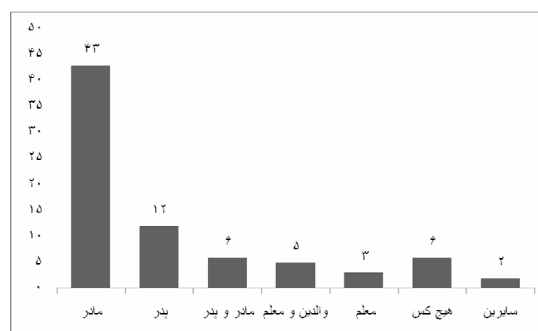
*مراجع:

1. Oral health unit, World Health Organization. Oral diseases: prevention is better than cure. World Health Day 1994, Apr 7; Oral Health for a Healthy Life. Geneva: WHO
2. Awareness about oral health, Special for teachers, ministry of health, oral health office Tehran: Shahrvand Publisher; 2000. 8-9 [In Persian]
3. Levy A, Mashayekh F. Lesson planning for schools Tehran: Ministry of education publisher; 370. 41 [In Persian]
4. Mirzabeygi A. The role of art in mental health education. Tehran: Madrese Publisher, 1995. 73 [In Persian]

همچنین با افزایش سطح تحصیلات مادر میزان آگاهی کودکان در مورد بهداشت دهان و دندان افزایش یافت؛ به طوری که میزان آگاهی در کودکان دارای مادر با تحصیلات دانشگاهی از ۳۳/۳ به ۶۶/۷ درصد افزایش یافت. ارتباط بین این متغیرها از نظر آماری معنی‌دار بود ($p=0/004$).

در مورد وضعیت مشاوره و تشویق کودکان در زمینه بهداشت دهان و دندان، مادر نقش مشوق اصلی را در ایجاد آگاهی و بهبود عملکرد کودکان داشت (نمودار شماره ۱).

نمودار ۱- توزیع فراوانی مطلق مشوقین کودکان در ایجاد آگاهی در مورد بهداشت دهان و دندان



*بحث و نتیجه‌گیری:

این مطالعه نشان داد ارتباط بین میزان آگاهی دانش‌آموزان از بهداشت دهان و دندان قبل و بعد از مداخله آموزشی به شیوه جدید ایفای نقش و نقاشی معنی‌دار بود. همچنین افزایش سطح سواد مادران، بهبود